

[Socialministeren.]

Det vil sige mennesker, der hidtil har fået hjælp under deres uddannelse eller omskoling efter revalideringsloven, forsorgsloven, enkepensionsloven, mødrehjælpsloven eller børneforsorgsloven.

Socialreformkommissionen anlagde den grundbetragtning, at denne persongruppe længst muligt skulle sidestilles med andre uddannelsessøgende, og at de derfor i første række skulle hente støtte i uddannelsesstiden efter de ordninger, der står til rådighed for uddannelsessøgende i almindelighed. Der skulle således kun suppleres med hjælp efter den sociale lovgivning, når det var nødvendigt på grund af deres særlige situation.

I overensstemmelse hermed fastslås det i bistandslovens § 42 — der nu er en fælles bestemmelse for alle, der gennemgår uddannelse, omskoling osv. af „sociale årsager“ — at hjælpen efter denne bestemmelse er subsidiær i forhold til hjælp fra Statens Uddannelsesstøtte og andre regler uden for den sociale lovgivning.

Denne ordning — der betød en fuldstændig omlægning af uddannelseshjælpen til den persongruppe, som har hørt under revalideringsloven — måtte ud fra en socialpolitisk betragtning anses for rimelig efter de regler om Statens Uddannelsesstøtte, der gjaldt, da bistandsloven blev vedtaget. Der var nemlig tale om stipendier, rentebegunstigede statslån og som et mindre supplement statsgaranterede lån i banker og sparkasser.

Efter loven af 9. april 1975 om Statens Uddannelsesstøtte er de rentebegunstigede lån afløst af statsgaranterede lån i pengeinstitutter på sædvanlige rentevilkår, og denne regel kombineret med bistandslovens § 42 betyder, at mennesker, der er uddannelsessøgende af „sociale årsager“, er henvist til at optage meget betydelige beløb i studielån i pengeinstitutterne til sædvanlig rente, før de overhovedet kan få støtte efter den sociale lovgivning.

Som jeg allerede har været inde på et par gange under besvarelse af spørgsmål her i tinget, må det befrygtes, at det klientel, der hører under bistandslovens § 42, vil vige tilbage for at påtage sig en sådan rente- og gældsbyrde, og at de reelle muligheder for at få gennemført en revalidering derfor vil blive meget små.

Jeg foreslår derfor, at bistandslovens § 42 ændres sådan, at hjælpen efter denne bestemmelse alene skal være subsidiær i forhold til stipendier fra Statens Uddannelsesstøtte, men at der så til gengæld bliver hjemmel til at give hjælpen efter bistandsloven som en kombination af tilskud og lån — sådan som det er for øjeblikket efter revalideringsloven.

En ændring af denne art er ikke forbundet med nogen udgiftsstigning i forhold til den ordning, vi har i dag, hvor hele støtten til revaliderende finansieres af det offentlige efter revalideringsloven.

Men der opstår en merudgift i forhold til, hvad det ville koste, hvis bistandsloven skulle træde i kraft 1. april 1976 med § 42 sådan, som den allerede er vedtaget. Som anført i bemærkningerne til lovforslaget kan det med nogen usikkerhed anslås, at det kommer til at dreje sig om op imod 45 mill. kr. årlig for det offentlige. Heraf skal staten yde kommunerne direkte refusion af halvdelen.

Jeg skal derfor anbefale lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.

Endvidere tillader jeg mig for folketinget at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde. (Erhvervssygdomme og Færøernes overtagelse af ulykkesforsikringsområdet som særområdet).*

Der har gennem flere år været rejst kritik af de gældende regler om erstatning for erhvervssygdomme. Allerede i 1973 tog jeg derfor som socialminister initiativ til at få nedsat et udvalg, som skulle overveje ændringer i ulykkesforsikringslovens regler om anerkendelse af erhvervssygdomme og en række andre spørgsmål vedrørende loven som helhed. Der blev herefter i marts 1974 nedsat et udvalg til revision af loven med henblik på forslag til en ændret affattelse af loven.

Udvalget, hvori bl. a. arbejdsmarkedets parter er repræsenteret, har endnu ikke afsluttet sit arbejde med revision af loven, men det forventes at ske i løbet af næste år.

Under hensyn til, at kritikken af den gældende ulykkesforsikringslov især har rettet sig mod bestemmelserne i § 1 A om erstatning for erhvervssygdomme, samt til, at der

[Socialministeren.]

fra såvel visse arbejdstagerorganisationers side som fra politisk hold er tilkendegivet, at det haster med en gennemgribende revision af erhvervssygdomslovgivningen, har udvalget efter anmodning fremskyndet arbejdet med disse bestemmelser og udarbejdet enstemmigt vedtagne ændringsforslag til ulykkesforsikringslovens § 1 A, som ligger til grund for regeringens lovforslag.

Det er regeringens opfattelse, at det beskedne antal anerkendte tilfælde af erhvervssygdomme synes at bekræfte den opfattelse, at erhvervssygdomsbegrebet i erstatningsmæssig relation forekommer for snævert og utidssvarende. Endvidere indeholder den gældende erhvervssygdomsfortegnelse ikke alle de sygdomme, som i dag må anses for erhvervsbetingede, hvilket kan bevirke afvisning af tilfælde, der rettelig burde anerkendes.

Den gældende ordning bør derfor, efter regeringens opfattelse, afløses af et system, som i princippet anerkender enhver erhvervsbetinget sygdom, ligesom det bør være arbejdsgiveren, som i givet fald skal godtgøre, at sygdommen ikke er erhvervsbetinget, og ikke som nu arbejdstageren, der skal godtgøre, at sygdommen er erhvervsbetinget.

Forslaget bygger fortsat på et fortegnelses- eller listesystem, da man alt taget i betragtning har ment, at overvejende hensyn taler for en sådan ordning. For sygdomme, der er optaget på denne fortegnelse, fastslås en lovbestemt formodning for sygdommens erhvervsbetingethed.

Da intet fortegnelsessystem kan garanteres at være udtømmende, foreslår regeringen imidlertid herudover en lovfæstet adgang til under visse forudsætninger at yde erstatning for en sygdom, der ikke er medtaget på fortegnelsen. I disse tilfælde er det den forsikrede selv, der formelt bærer bevisbyrden for, at sygdommen er erhvervsbetinget.

Som en nyordning foreslås nedsat et permanent udvalg med deltagelse af bl. a. arbejdsmarkedets parter, sundhedsstyrelsen og arbejdstilsynet. Dette udvalg er tillagt væsentlig indflydelse på såvel indholdet af erhvervssygdomsfortegnelsen som udformningen af den praksis, der efterhånden vil danne sig vedrørende sygdomme, som ikke er optaget på fortegnelsen.

Ændringer i fortegnelsen skal fortsat ske administrativt. Af praktiske hensyn foreslås fortegnelsen, som efter forslaget skal revideres regelmæssigt, udtaget af selve loven.

Endelig indeholder forslaget ændringer i ulykkesforsikringsloven som følge af Færøernes overtagelse af området ulykkesforsikring som særområde.

Forslaget vil ikke medføre merudgifter i finansåret 1976-77. For de følgende finansår vil merudgiften for det offentlige formentlig blive af en størrelsesorden på under 150.000 kr.

Idet jeg i øvrigt kan henvise til lovforslagets bemærkninger, skal jeg anmode om tingets velvillige behandling af forslaget.

Ordføreren for forslagsstillerne (Inge Krogh)

(KrF):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om svangerskabsafbrydelse, idet jeg henviser til lovforslagets tekst og de ledsagende bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Brusvang)

(CD):

Jeg tillader mig herved for folketinget at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om beplantning af offentligt ejede jorder, idet jeg skal henvise til de bemærkninger, der ledsager forslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning.

(Lovforslag nr. 77. Fremsat 12/11 75. Første behandling 4/12 75. Betænkning 22/1 76. Anden behandling 29/1 76).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 116 stemmer mod 23.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.